

Sabelskjöldarna

2008

Kära släktingar!

Välkomna till årets upplaga av vår medlemstidning! Låt mig inleda med att berätta om vår största nyhet: vår hemsida är äntligen klar! Vid årsmötet i Kristdala fick styrelsen i uppgift att inom kommande verksamhetsår få igång en webbplats för släktföreningen.

Önskemålet har framförts vid tidigare möten, men resultatet har av olika anledningar uteblivit. Ett skäl är att vi i styrelsen inte haft någon med nödvändiga kunskaper och vi har kanske inte heller insett att behovet har varit så stort. Efter årsmötet i september tog vi upp tråden igen och målet var att webbplatsen, eller hemsidan som den kallas i dagligt tal, skulle stå klar i mitten av december, då den testades på en mindre grupp. Efter hand har vi fått in synpunkter och förslag till innehåll från flera medlemmar. Det känns skönt att vi är på gång! Nu hoppas vi på många besökare och på att vi alla blir delaktiga i att hålla sidan uppdaterad och intressant.

En annan mycket angelägen och dessutom svår uppgift är att föra ett korrekt medlemsregister. Sedan bildandet av släktföreningen 1967 har cirka 1.600 medlemmar registrerats. Av förklarliga skäl har det hänt mycket genom åren, så behovet av att göra en riktigt grundlig genomgång var nödvändigt. Ett stort arbete har gjorts för att hitta förlorade medlemmar bl.a. genom att söka på Internet, där vi har lyckats spåra några. Hjälp oss gärna att lokalisera "borttappade" släktingar, som har glömt att betala något år och som på så sätt har försvunnit ur vårt register. Vår förhoppning är att vi får in uppgifter om eventuella adressändringar.

Nästa årsmöte hålls 2010 och ett "mellanmöte" planeras till 2009. Ett önskemål från medlemmarna är att vi då ska få mer tid att umgås och att knyta nya kontakter. Styrelsen diskuterar nu lämpliga orter och vi tar gärna emot förslag från våra medlemmar och läsare. Vi hoppas att stämningen då kommer att vara lika god och vädret lika vackert som vid årsmötet i Kristdala i höstas.

Nyköping i april 2008
Rolf Svensson, ordförande

40-årsjubileum i Kristdala

I september 2007 firades föreningens 40-årsjubileum i samband med årsmötet i Kristdala. 120 medlemmar hade samlats för att under en dag få umgås med varandra. Mötet inleddes med en tyst minut för att hedra vår bortgångne ordförande Allan Olsson och andra avlidna medlemmar.

120 medlemmar kom till årsmötet i Kristdala

Mötesförhandlingarna flöt smidigt. Såväl verksamhetsberättelse som ekonomisk berättelse och revisionsberättelse lästes upp och godkändes. Styrelsen beviljades även ansvarsfrihet. Bland de ärenden som togs upp beslutades att medlemsavgiften ska vara oförändrad för 2008: 100 kronor/år och person eller 150 kronor/år för par (gifta/sambor). Valberedningens förslag till ny styrelse godtogs i dess helhet. Se nästa sida!

Under punkten övriga frågor togs vår avsaknad av hemsida upp. Nu finns den! Stort tack till Weronicha Svaleng för en jätteinsats!

Gå in på www.sabelskjold.com och se hur fin den blev. Där finns även hela protokollet från årsmötet. Med

hemsidans hjälp hoppas föreningen kunna nå fler unga medlemmar. Det beslutades dock att vi även i fortsättningen skickar ut Sabelskjöldarna per post.

Mötet avslutades med avtackning av de avgående styrelsemedlemmarna Marianne Lindén, Karl Wigren och Åke Rutegård, samt med överräckande av blommor till mötets "äldermän": Herbert Bredhammar, Otto Ottosson och Gunnar Ferry.

Innan alla skiljdes åt för denna gång hölls en fin avslutning i Kristdala kyrka, ledd av kyrkoherde Ann-Christine Borg, även hon Sabelskjöldsättling.

Annica Tribberg

Nya styrelsen

Den nya styrelsen har nu hunnit träffas flera gånger sedan mötet i Kristdala den 1 september 2007 och ledamöterna kan konstatera att sammansättningen är ovanligt lyckad. Så här motiverar de varför det är så angeläget att arbeta för släktföreningen:

"Jag är född i Bråbygden, har bott 16 år i Skåne och bor sedan 24 år i Nyköping. Bråbo och Nyköping är viktiga platser i slakten Sabelskjölds historia. Mitt intresse för släktforskning har ökat med åren och förhoppningsvis har jag även väckt mina barns intressen för att finna sina rötter."

Rolf Svensson

"Jag är en urkristdalabo med Elisabet Sabelskjöld som anmoder, ingenjör med pensionen i sikte och gift med sabelskjöldsättlingen Britt-Marie. Jag är nog en lat släktforskare, som helst läser vad andra har gjort... medan jag lyssnar på spelmanslåtar och klassisk musik."

Birger Bring

"Det var under påsken 2002 jag fick reda på att jag är en "Sabelskjöldare". Sedan dess har jag försökt samla så mycket information jag bara kan. Jag är webbdesigner till yrket och tog vid styrelsemötet 2007 på mig att bygga föreningens hemsida (som jag hoppas ni ska tycka om!)."

Weronicha Svaleng

"Jag har egentligen inte varit road av historia, men när vi flyttade till Sabeltorpet kom så många för att berätta om händelser och personer att intresset började spira i takt med våtblommorna. Eftersom jag gillar allt som för människor närmare varandra är föreningen toppen!"

Annika Sabelsjö

"Både jag och min hustru Maud härstammar från Märta Sabelskjöld. Jag har varit med i styrelsen sedan 1998, men släktföreningen har följt med sedan barnsben; min mamma släktforskade och hade även hand om brudkronan. En uppgift som jag nu med glädje sköter."

Staffan Svensson

"Jag mer eller mindre snavade över slakten Sabelskjöld när jag forskade på 1980-talet. Det resulterade i att jag fyllde en minibuss med släktingar och åkte till Kristdala. Där berättade kyrkvaktmästaren att det fanns en förening och tipsade om var Herbert Bredhammar bodde!"

Bernt Josefsson (valberedningen)

"Jag är kusin med Bernt och var med i minibussen till Kristdala tillsammans med min son, då runt åtta år. Efter kyrkan åkte vi till Bredhammar och på väg hem sa min son: 'Så snäll han var, den där Sabelskjöld, som bjöd på plommon!' Han trodde att Herbert var vår anfader!"

Inger Wallneskiöld-Ragnarsson (valberedningen)

Sittande fr.v.: Weronicha Svaleng, Inger Wallneskiöld-Ragnarsson, Annika Sabelsjö, Karin Larsson, Anna-Lena Hagsell och Annica Triberg. Stående fr.v.: Thina Rydell, Staffan Svensson, Birger Bring, Rolf Svensson, Peder Nilsson och Bernt Josefsson. Saknas på bilden: Thomas Erlandson

"Jag bor i Bråbo och kommer från Elisabets gren, en av de "sex välborna jungfrurna". Att föreningen utvecklas och lever vidare känns mycket viktigt. Om jag säger att mina övriga intressen är historia och antikviteter, så förstår ni varför jag är road av släktforskning!"

Peder Nilsson

"Min pappa Moody Erlandsson var en hängiven släktforskare. Efter hans död donerade min mamma allt hans material om slakten Sabelskjöld till föreningen. Att vara med i föreningen känns därför självklart."

Thomas Erlandson

"Det är min man Bosse som är Sabelskjöldare men när jag fick veta hur mycket Nyköping, där vi bor, har betytt för slakten ville jag lära mig mer. Inte minst är det roligt att visa barnbarnen dockan på museet, föreställande Brita Larsdotter (Carl Jönssons mamma)."

Anna-Lena Hagsell

"Det var min morbror Carl Rutegård som var initiativtagare till släktföreningen, så för mig har intresset alltid funnits där. Det finns t.ex. gamla super-8-filmer från släktmöten på 1960-talet, där jag tultar runt i tyrolerklänning med rosetter i håret och stör mötesordningen..."

Annica Triberg

"Jag har släktforskat sedan början av 1990-talet. Det var otroligt spännande när jag upptäckte att vi hade adel i slakten! Jag blev ännu gladare när jag fann släktföreningen; jag gillar känslan av att alla medlemmar har något gemensamt. Träffarna är intressanta med nya bekansksaper."

Karin Larsson (valberedningen)

"Jag är född och uppvuxen i Kalmar, på min mormors sida kommer slakten från Dalsebo och vi härstammar från Elisabet-grenen. Det är min duktiga syster Karin som har släktforskat och som fann Sabelskjöld. Att vara med i valberedningen är en viktig och rolig uppgift."

Thina Rydell (valberedningen)

Vår släkting i Hollywood

Greta Garbo är för många av oss känd som en framgångsrik skådespelerska, vacker och lite mystisk. Vad få kanske känner till är att Greta Lovisa Gustafsson, som hon egentligen hette, även tillhörde släkten Sabelskjöld.

Den 18 september 1905 föddes ett litet flicka-barn i Katarina församling i Stockholm. När föräldrarna, mamma Anna Lovisa (född Johansson) och pappa Karl Alfred Gustafsson gav henne namnet Greta Lovisa anade de väl föga att namnet Greta 20 år senare skulle uttalas med vördnad på andra sidan Atlanten.

Anna Lovisas mor och mormor kom från småländska Skruvshult i Högsby socken och härstammade från Elisabet Sabelskjöld. Anna Lovisa hade år 1898 gift sig med Karl Alfred. Även han var smålänning, född i Norra Sunhult i Frinaryds socken, men det var i Stockholm de gifte sig och bodde.

Greta blev tidigt faderlös. Som ung arbetade hon en tid på en frisersalong innan hon fick anställning på varuhuset PUB i Stockholm. På hattavdelningen visade Greta hattar med stor framgång och när man beslutade att göra en reklamfilm fick hattmodellen spela med. Det var visserligen en undanskymd roll men den 15 år unga Greta visade skådespelartalanger och fick medverka i ytterligare reklamfilmer. Hennes första "riktiga" film blev Luffarpetter, där Greta spelade en av tre vackra badflickor. Även om filmandet dittills hade gått bra, så insåg Greta att utan utbildning skulle hon aldrig komma till de stora rollerna. Hon sökte till Dramatens Elevskola och blev antagen. Under studietiden bytte hon efternamn till Garbo.

Den som brukar räknas som Greta Garbos egentliga "upptäckare" var regissören Mauritz Stiller. Greta, som nu var utbildad skådespelerska och därtill bländande vacker, fick filmkontrakt på löpande band. Hennes karriär uppmärksammades också i Hollywood och 1925 reste Stiller och Garbo till Hollywood och till filmbolaget Metro Goldwyn Mayer.

Under 1920-talet medverkade Garbo i ett tiotal stumfilmer för att 1930 spela in sin första ljudfilm. Garbo var nu Hollywoods stora stjärna och förhandlade till sig en veckolön på 7000 dollar – en oerhörd summa på den tiden. Privat var hon dock mycket tillbakadragen och gav sällan intervjuer eller kom på filmpremiärer. Hon fick rykte om sig att vara oåtkomlig, mystisk och gåtfull, något som Garbo uppenbarligen gillade. En sak var dock de flesta överens om – hon var en av världens vackraste kvinnor. Men trots flera romanser, bland annat med John Gilbert – Garbos motspelare i flera filmer, gifte hon sig aldrig.

Livet i Hollywood lockade inte Garbo särskilt, hon hade hemlängtan. 1928 reste hon hem till Sverige för att i lugn och ro fira jul med familjen. Även i Sverige var hon emellertid nu en superkändis och tvingades gömma sig hos vänner och bekanta för att få vara ifred. Under stort hemlighetsmakeri återvände hon till Hollywood och fortsatte att filma.

Under 1930-talet fortsatte framgångarna med klassiska Garbo-filmer som Mata Hari, Drottning Kristina, Anna Karenina, Kameliadamen och Ninotchka. Garbos sista film blev Tvillingarna inspelad 1941. Filmen fick dålig kritik och efter den drog sig Garbo tillbaka från artistlivet. Hon levde därefter ett stillsamt liv i New York City, där hon dog 1990.

Greta Garbo ligger begravd på Skogskyrkogården i Stockholm. Hon har fått ett torg uppkallat efter sig på Södermalm och världens enda Garbomuseum finns i småländska Högsby.

Den som vill kan också bli medlem i Garbosällskapet (www.garbosallskapet.hogsby.se). Då kan man ju skryta lite extra med släktbandet!

Birger Bring

Hemsidan

Nu när vår hemsida är klar hoppas vi att ni medlemmar blir aktiva besökare. Tipsa om innehåll, starta diskussioner under vårt Forum eller efterlys släktskap... Det finns helt enkelt ingen ursäkt längre att inte grota ner sig ännu mer i vår släkts frodiga historia! Adressen är: www.sabelskjold.com

Och alla ni som tycker att tekniken springer ifrån er: slå klorna i barn, barnbarn, grannar eller vänner och be om hjälp! Då kommer ni också att förstå finessen med denna något sent påkomna nymodighet!

Sabelskjöld uppåt väggarna

Släktens vapensköld inspirerade textilkonstnär Monica Hult-Södergren när hon skapade den vackra väggbonaden. Egentligen är den en matta, men vem vill ens tänka tanken att gå på den?

På en av våra släkträffar i Norrköping ställde textilkonstnär Monica Hult-Södergren ut en del av sina alster. Där kunde man finna mattor med Sabelskjölds vapen invävt, men även karaffer i grönt eller klart glas, som graverats med inspiration av vapnet. Flera medlemmar har hört av sig och vill veta mer om Monica och hennes fina ting.

Monica Hult-Södergren föddes den 14 juni 1938 i Hult utanför Eksjö. Hon bor i Jönköping och har tillsammans med maken Bengt Södergren två döttrar, Hanna och Sofia, samt fyra barnbarn. Monica och Bengt bor och arbetar i sin charmiga villa från 1913 vid Stadsparken. Hon har sin ateljé på nedre botten i villan och maken, som är revisor, har sitt firmakontor på övervåningen.

Monica är Sabelskjöldsbäddling på sin mors sida och härstammar från den yngre Carl Sabelskjölds dotter Ingeborg. Monica och Allan Ohlsson, vår förre ordförande i släktföreningen, var bryllingar. Allans farmors mor och Monicas mormors mor var systrar från Träthult i Kristdala.

Intresset för bildkonsten gjorde att hon gick textillinjen på Konstfack i Stockholm 1960-65. Hon äls-

kar att vara i naturen och särskilt skogarna runt småländska Hult har inspirerat henne. Där har hon även funnit delar av sitt material; hon arbetar bland annat med björknäver. Hon använder också tagel, ull- och lingarner i olika tjocklekar och strukturer i sina konstverk. På Internet kan ni se en presentation av Monica och några av hennes konstverk för offentliga miljöer. Gå in på www.ramverk.se/kcv och sök på hennes namn.

Mattan då? Jo, för den som är intresserad kan Monica erbjuda släktföreningens medlemmar en handtuftad matta i ren ny ull med motiv som inspirerats av den Sabelskjöldska vapenskölden. Storleken är 70 cm x 90 cm och priset ca 5 800 kr. Mattan är blå i olika toner med inslag av grönt, lila, vitt och guldockra.

Vill ni beställa hör av er till Monica via e-post: hult.sodergren@spray.se eller per telefon 036-71 57 22.

Inger Wallneskiöld Ragnarsson
och Bernt Josefsson

Våra fäder

Våra fäder vi ser er i drömmarnas stund
Hur för brödet Ni kämpa fick
Ni ägde ej skogar, ej gods och guld
Och ej subventioner fick.
Men om Eder bragd ej finnes en rad
Ni levde i ringhet och frid
Allt var sig likt i generationers rad
Långt bort i en gången tid.
Och i detta karga steniga land
Här bröto Ni åker på insjöns strand
Och solen bestämde Er dag.

De spår Ni oss lämnat av möda och slit
Beundra så ofta vi får.
Med vördnad vi tänker på gången tid
En tid i en gryende vår.
Som unga Ni såg alt ljusst och glatt
Men åren så hastigt gled bort
Och det som ni trodde var skämt
och skratt
Blev allvar och livet blev kort.
Nu barn och barnbarn i kommande led
Får skörda frukten från fordom hed.
Vi har fått en lättare lott.

Det fanns ej moderskapshjälp och pension
Ni fick klara Er bäst det gick.
Ej fick Ni barnbidrag och bostadslån
Men av barnen Ni folk ändå fick.
Med kårda och vävstol fick farfar sin rock
Och linet ni bröto och spann.
Och båten den gjordes utav en stock
I köket en talgdank brann.
Men när som det kvällas och skuggan
blev lång
En timme Ni skvallra, sen sjöng Ni en sång
Och såg efter sol som gått ner.

Ni åkte med "märra" till Oskarshamn
Men oxarna fick dra plogen.
I ladugården bräkte båd får och lamm
Och slagan hördes från logen.
Drängen fick skjorta av skäcktefall
Och lönen var nätt tilltagen
Men pigan körde korna i vall
Om det ej fanns ett strå i hagen.
Till Kyrkan dit gick Ni och Meurling predika
Som alltid, för fattiga och rika
Och ingen visste något annat.

Ni finnes ej mera, Ni vilar i mullen
Och glömda av många i dag,
Men hoppet det är, Ni ska uppstå
ur kullen
Det är den osynliges lag.
Vi minnet vill hedra, i aktning oss böja
Och hyllning Er giva för tid som har gått.
Det finnes ej ord och vi kunna ej tacka
Men vårda och skydda det arv vi fått.
Så glöm ej nu, ungdom i livets vår
Att giva Er hyllning till Far och Mor
Medan ni ännu har dem kvar.

Carl Rutegård

Denna dikt skrev Carl Rutegård till släktmötet i Kristdala, pingsthelgen 1955, dussinet år innan han var med om att grunda den egentliga släktföreningen. Dikten är tänkvärd än i dag!

Fler i släkten?

Känner du någon Sabelskjöldare som ännu inte är med i vår förening men som gärna vill bli medlem?
Medlemsavgiften är 100 kronor/år och person eller 150 kronor/år för par (gifta/sambor).
Beloppet betalas in på bankgiro nr 5771-7662. Uppge namn, adress och telefonnummer på blanketten.
Blankett för medlemsansökan finns på www.sabelskjold.com eller ta kontakt med någon i styrelsen.